MALTA

QORTI CIVILI
(SEZZJONI TAL-FAMILJA)

ONOR. IMHALLEF
JOSEPH AZZOPARDI

Seduta tat-28 ta' Marzu, 2008

Citazzjoni Numru. 411/2007

Kawża Nru: 25

A

-vs-

B

Il-Qorti;

Rat ir-rikors ġuramentat ippreżentat fid-19 ta' Ottubru, 2007 li permezz tiegħu l-attur espona bir-rispett u bil-ġurament tiegħu kkonferma:

A. DIKJARAZZJONI TAL-FATTI

1. Illi l-partijiet ikkontrattaw iż-żwieġ tagħhom fil-Knisja tal-Ħerba, Birkirkara fid-19 ta' Lulju, 2003, kif jirriżulta miċ-ċertifikat hawn anness u mmarkat bħala Dok. A, u miż-żwieġ tagħhom ma kellhom ebda tfal;

2. Illi l-kunsens tal-partijiet kien ivvizzjat b'difett ta' diskrezzjoni ta' ġudizzju kemm fuq il-ħajja miżżewġa, kif ukoll fuq id-drittijiet u d-dmirijiet essenzjali taż-żwieġ;

3. Illi wkoll il-kunsens tal-partijiet kien ivvizzjat minħabba esklużjoni pożittiva taż-żwieġ jew xi wieħed mill-elementi essenzjali taż-żwieġ;

4. Illi *in oltre* l-kunsens tal-partijiet kien ivvizzjat minħabba impotenza relattiva, liema impotenza kienet teżisti qabel iż-żwieġ;

5. Illi l-kunsens tal-partijiet kien ivvizzjat *stante* li għalkemm mhux interdetti jew morda b'moħħhom, ma kellhomx fiż-żmien li sar iż-żwieġ, ukoll minħabba raġuni temporanja, setgħat intellettwali jew ta' rieda biżżejjed biex jinħoloq kunsens għaż-żwieġ;

6. Illi għalhekk l-imsemmi żwieġ huwa null u mingħajr effett u dan *ai termini* ta' l-Artikolu 19 (1) (d), (e), (f) u (h) tal-Kapitlu 255 tal-Liġijiet ta' Malta;

B. RAĠUNI GĦAT-TALBIET F'DAWN IL-PROĊEDURI

7. Illi l-preżenti proċeduri qegħdin isiru sabiex tiġi dikjarata u deċiża minn dina l-Onorabbli Qorti li ż-żwieġ ikkontrattat bejn il-partijiet huwa nulla u mingħajr effett fil-liġi, u dan għar-raġunijiet hawn fuq indikati u rikonoxxuti fil-liġi.

C. TALBIET ATTRIĊI

Għaldaqstant l-esponenti *in vista* ta' dak kollu fuq premess, titlob lill-konvenuta tgħid għaliex dina l-Onorabbli Qorti m'għandhiex:

1. Tiddikjara u tiddeċiedi li ż-żwieġ ikkontrattat bejn il-partijiet fil-Knisja tal-Ħerba, Birkirkara fid-19 ta' Lulju, 2003, huwa null u mingħajr effett fil-liġi, u dan għar-raġunijiet hawn fuq indikati jew għal xi waħda jew iktar minn dawk ir-raġunijiet skond l-Artiklu 19 (1) (d), (e), (f) u/jew (h).

2. Tawtorizza lill-attur illi jirreġistra s-sentenza ta' dina l-Qorti fir-Reġistru Pubbliku għall-finijiet u l-effetti kollha tal-liġi.

Bl-ispejjeż kontra l-intimata, inġunta minn issa stess għas-subizzjoni.

Rat il-lista tax-xhieda.

Rat in-nota ta' ammissjoni tal-konvenuta.

Rat l-atti proċesswali.

Semgħet lill-attur u rat l-affidavit tal-konvenuta.

Rat il-verbal tas-seduta tal-11 ta' Frar, 2008 illi permezz tiegħu l-kawża tħalliet għas-sentenza.

Ikkunsidrat;

Illi l-attur qiegħed jitlob l-annullament taż-żwieġ kontrattat bejn il-partijiet fid-19 ta' Lulju, 2003 a bażi ta' l-Artiklu 19 (1) (d), (e), (f) u (h) tal-Kapitlu 255 tal-Liġijiet ta' Malta. Il-konvenuta kif *gia'* ingħad ammettiet it-talba.

Kif pero' dejjem irritenew il-Qrati Maltin; "*F'materja ta' żwieġ illi huwa ta' ordni pubbliku, ma tistax tagħmilha daqshekk faċli li parti tirrepeti kliem il-liġi u l-parti l-oħra tammetti u b'hekk jirrendu ż-żwieġ annullabbli bl-iktar mod faċli u espedjenti. Hawn ma aħniex fil-kamp ta' kreditu likwidu jew responsabbilta' ta' xi kolliżjoni imma f'kamp l-iktar delikat u serju u l-Qorti ma tistax tħalli nies li kappriċċożament wara xi żmien ta' żwieġ jiddeċiedu illi kellhom nuqqas ta' diskrezzjoni fuq iż-żwieġ u meta jkollhom sieħba jew sieħeb ieħor jerġgħu jakkwistaw*

malajr din id-diskrezzjoni u jsiru maturi. Fejn jirriżultaw verament raġunijiet għall-annullament tiegħu l-istess żwieġ għandu jiġi annullat pero' dan ma għandux ikun sabiex jiġu akkomodati l-kapriċċi ta' dak jew l-ieħor. Għalhekk il-kawżali għall-annullament għandha tirriżulta ċara u mingħajr dubju." (Anna Tonna vs Alexander Tonna deċiża mill-Qorti ta' l-Appell fis-6 ta' Novembru, 1991).

L-artikli ċitati mill-attur jirrigwardaw:

19 (1) (d) – vizzju tal-kunsens ta' xi parti li jkun b'difett serju ta' diskrezzjoni fuq il-ħajja miżżewġa jew fuq id-drittijiet u dmirijiet essenzjali tagħha jew b'anomalija serja psikoloġika li tagħmilha impossibbli li dik il-parti taqdi l-obbligazzjonijiet essenzjali taż-żwieġ;

19 (1) (e) – impotenza relattiva;

19 (1) (f) – esklużjoni pożittiva taż-żwieġ jew xi element essenzjali tiegħu;

19 (1) (h) – nuqqas ta' rieda jew setgħa intellettwali rikjesta biex wieħed jagħti l-kunsens tiegħu għaż-żwieġ.

Mill-provi mressqa l-Qorti hija konvinta li kien hemm impotenza relattiva u anke difett serju ta' diskrezzjoni. Fir-rigward ta' l-impotenza relattiva jirriżulta li ż-żwieġ ma ġiex ikkonsmat minħabba problema fil-mod kif il-partijiet resqu lejn xulxin għall-att taż-żwieġ.

Anke fir-rigward tan-nuqqas ta' diskrezzjoni fil-fehma tal-Qorti hemm indikazzjonijiet li ż-żwieġ kien vizzjat. Kif qalet il-Qorti ta' l-Appell fil-kawża Joseph Zammit vs Bernardette Zammit (27 ta' Jannar, 2006);

"*Irid mill-ewwel jiġi senjalat prinċipju fundamentali fil-liġi ċivili u cioe' li ż-żwieġ bejn il-kontendenti għandu jkun preżunt li jkun wieħed validu. Għalhekk huwa dover assolut ta' kull parti fil-kawża li tagħmel prova sodisfaċenti ta' l-allegazzjonijet rispettivi tagħha dwar l-allegazzjoni u cioe' li ż-żwieg huwa null għaliex l-oneru tal-prova huwa dejjem fuq spallejn min jallega.*"

Waħda mill-kawżali ta' l-attriċi hija n-nuqqas ta' diskrezzjoni. Kif qalet il-Qorti fil-kawża Nicholas Agius vs Rita Agius (25 ta' Mejju, 1995); "*B'difett serju ta' diskrezzjoni tal-ġudizzju l-leġislatur ma riedx ifisser sempliċement kwalsiasi stat ta' immaturita'; li parti jew l-oħra fiż-żwieġ tista' tkun fiha fil-mument li jingħata l-kunsens reċiproku. Li kieku l-leġislatur irrikjeda maturita' sħiħa u perfetta ftit jew addirittura ebda żwieġ ma kien ikun validu. In-nuqqas ta' discretio judicii hu kunċett ġuridiku intrinsikament marbut mal-kapaċita' ta' parti jew oħra fiż-żwieġ li tagħti l-kunsens liberu u xjenti tagħha għar-rabta taż-żwieġ.*" F'dan is-sens ġew deċiżi wkoll il-kawżi Angela Spiteri vs Joseph Spiteri (4 ta' Novembru, 1994), Robert Attard vs Josephine Attard (18 ta' Ottubru, 1995) u Janet Portelli vs Victor Portelli (14 ta' Awissu, 1995). Fil-kawża fl-ismijiet Mario Mizzi vs Maris Mizzi (15 ta' Novembru, 2005) il-Qorti tal-Appell ukoll qalet li; "*Biex ikun hemm in-nuqqas jew difett serju ta' diskrezzjoni ta' ġudizzju irid ikun hemm l-inkapaċita' psikika jew kostituzzjonali (mhux neċessarjament anomalija psikoloġika fis-sens mediku) li wieħed jagħraf u jirrifletti jew li jiddeċiedi liberament (jiġifieri mingħajr impulsi interni li jkunu neħħew il-liberta' ta' l-għażla tal-persuna li tkun) fuq l-oġġett tal-kunsens matrimonjali.*"

Mid-deposizzjoni ta' l-attur u l-affidavit tal-konvenuta l-Qorti konvinta li l-kunsens tal-konvenuta kien vizzjat kif qiegħed jallega l-attur.

Għal dawn il-motivi kollha l-Qorti tilqa' t-talba attriċi u tiddikjara null iż-żwieġ kontrattat bejn il-partijiet fid-19 ta' Lulju, 2003. L-ispejjeż ikunu bla taxxa bejn il-kontendenti.

Moqrija.

< Sentenza Finali >

---------------------------------TMIEM---------------------------------